

DOI: [10.22034/mmbj.2025.64499.1136](https://doi.org/10.22034/mmbj.2025.64499.1136)

A Qualitative Study of the Effective Components of Parent-Teacher Interaction from the Perspective of Physical Education Teachers

Sepideh Soduri¹, Malek Ahmadi*¹

1. Department of Sports Sciences, Ur.C., Islamic Azad University, Urmia, Iran. Email: malek.ahmadi@iau.ac.ir

Received Date: 2024 November 13 Review Date: 2024 December 5 Accepted Date: 2024 December 7 Published Date: 2026 April 21

Abstract

Effective interaction between parents and physical education teachers plays a significant role in promoting students' physical and mental health as well as their social-emotional development. However, certain factors can either limit or enhance this interaction. This qualitative study aimed to explore the factors influencing parent-teacher interactions from the perspective of physical education teachers. The research is applied in purpose and employs a qualitative, descriptive phenomenological approach. Sixteen physical education teachers were selected using criterion-based purposive sampling, and data were collected through semi-structured, in-depth interviews. Data analysis was conducted using the seven-step Colaizzi method including thorough review of interview transcripts and identification of core structures, supported by MAXQDA software version 2020. Findings revealed that key factors included psychological characteristics, communication and cooperation, meeting participation, economic factors, sports facilities and equipment, familiarity with physical education goals, awareness of health status, and awareness of physical condition. Additionally, 31 sub-factors were identified. Overall, it is recommended that the education system utilize these identified factors to foster effective interactions between physical education teachers and parents, and implement training sessions to promote constructive communication between them.

Keywords: Parent-Teacher Interaction, Physical Education, Student, Qualitative Research.

Extended Abstract

Background and Purpose

Students' classroom performance is influenced by a complex interplay of individual, familial, and instructional factors. Among these, three major determinants have been consistently emphasized in the literature: family involvement, students' individual characteristics, and teachers' attitudes and instructional practices. The significance of these factors varies according to cultural context, parents' educational level, socio-economic conditions, and the quality of home-school communication (Lozano Díaz, 2003).

Parental involvement has been widely recognized as a key contributor to students' academic motivation, engagement, and achievement. Active participation of parents in school-related activities strengthens the connection between home and school, aligns educational expectations, and fosters students' positive attitudes toward learning. Research suggests that collaborative parent-teacher relationships not only enhance academic outcomes but also support students' personal and social development (Guiqing & Yang, 2018; Green, Walker, Hoover-Dempsey, & Sandler, 2007). Effective collaboration requires shared goal-setting, mutual trust, clear role definitions, and coordinated decision-making processes (Carlisle, Stanley, & Kemple, 2005; Friend & Cook, 1992). Conversely, unclear expectations and limited communication may hinder the effectiveness of such partnerships (Cramer, 2006).

In the context of Physical Education (PE), parent-teacher interaction assumes particular importance due to the subject's direct impact on students' physical health, psychological well-being, and social growth. Studies indicate that cooperative relationships between parents and PE teachers can increase students' participation in physical activity, enhance enjoyment of sports, and contribute to improved cognitive and emotional outcomes (Chaapel, Columna, Lytle, & Bailey, 2013; Guzauskas & Sukys, 2021; Forbes & Block, 2024; Guo et al., 2023). Despite growing recognition of home-school partnerships in academic domains, systematic investigation of parent-teacher collaboration in PE settings remains limited.

Therefore, the purpose of the present exploratory study is to identify the key factors influencing parent-Physical Education teacher interaction and to examine its potential impact on educational outcomes in PE classes, including motor performance, sport skill learning, enjoyment of physical activity, Physical Education motivation, and students' participation in sports activities.

Materials and Methods

This applied study employed a qualitative descriptive phenomenological design to explore the factors influencing parent-Physical Education (PE) teacher interaction.

The participants were 16 PE teachers from different educational levels in Urmia during the 2022–2023 academic year, selected through criterion-based purposive sampling. Data collection continued until theoretical saturation was reached. Inclusion criteria included at least 10 years of teaching experience in PE, active teaching status, holding or pursuing a Master's degree, and willingness to participate fully in the study.

Data were collected through semi-structured, in-depth interviews lasting 30–40 minutes, conducted between April and June 2023, after obtaining official permissions. All interviews were audio-recorded with informed consent and transcribed verbatim.

Data were analyzed using qualitative content analysis following Strauss and Corbin's (1998) open, axial, and selective coding procedures. MAXQDA (Version 2024) software was used to

facilitate systematic coding and analysis. Descriptive statistics were applied to summarize participants' demographic characteristics.

Results

The qualitative analysis of interview data resulted in the identification of a comprehensive set of themes describing the factors influencing parent–Physical Education (PE) teacher interaction. Through open coding, a wide range of initial concepts were extracted from the participants' statements, including parental indifference toward PE, limited cooperation with teachers, low participation in meetings, lack of provision of sports equipment, economic constraints, the importance of continuous communication, emphasis on practice and repetition at home, and the need for transparent information regarding assessment and evaluation procedures.

Subsequently, axial coding led to the organization of these concepts into 31 subcategories, which were further integrated through selective coding into eight main categories. These main categories included: Psychological characteristics (e.g., students' emotional well-being, motivation enhancement, enjoyment of sport, and development of mental skills); Communication and collaboration (e.g., cooperation with PE teachers and parental physical activity patterns); Participation in meetings and educational sessions; Economic factors (e.g., financial costs related to sports participation); Sports facilities and equipment (e.g., provision or lack of sports tools and resources); Awareness of Physical Education goals (e.g., understanding PE objectives, student development, and educational programs); Awareness of students' health status (e.g., monitoring medical conditions and injury prevention); Awareness of students' physical assessment and evaluation processes (e.g., evaluation criteria, grading methods, physical performance tracking, and talent identification).

The findings indicate that ineffective communication, unclear assessment procedures, limited parental awareness of PE objectives, and insufficient economic or material support may hinder effective parent–teacher interaction. In contrast, sustained communication, clear feedback regarding students' physical and psychological status, and parental understanding of evaluation and instructional processes were identified as facilitating factors that enhance student motivation, participation, and overall development in Physical Education classes.

Conclusion

This study explored the key factors influencing parent–Physical Education (PE) teacher interactions from the perspective of PE teachers. Findings identified eight main dimensions—psychological characteristics, communication and collaboration, participation, economic factors, facilities and equipment, awareness of PE goals, health status, and physical condition—encompassing 31 subcomponents.

Results indicate that effective interaction enhances students' psychological well-being, motivation, and engagement in PE, while promoting active parental involvement and supportive learning environments. Awareness of goals, health, and physical status enables tailored guidance, optimizing both educational and physical outcomes. Economic and resource constraints highlight the need for collaborative solutions between parents and teachers.

Despite limitations related to sample size, qualitative design, and focus on teachers' perspectives, the study underscores the critical role of structured parent–teacher collaboration in improving students' cognitive, emotional, and physical development. Future research should integrate parental viewpoints and test the impact of targeted interventions on students' learning, engagement, and enjoyment in PE.

Funding

This study received no funding from public, commercial, or nonprofit organizations.

Authors' Contributions

All authors have participated in designing, implementing and writing all parts of the present study.

Conflicts of Interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgement

We sincerely thank all the students who collaborated in this research.

سال پنجم، شماره ۱

بهار ۱۴۰۵، صفحات ۱-۱۵

DOI: [10.22034/mmbj.2025.64499.1136](https://doi.org/10.22034/mmbj.2025.64499.1136)

مطالعه کیفی مؤلفه های مؤثر تعامل والدین-معلم از دیدگاه معلمان تربیت بدنی

سپیده صدوری^۱، مالک احمدی^{۱*}

malek.ahmadi@iau.ac.ir

۱. گروه علوم ورزشی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۲۳ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۹/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۱۷ تاریخ آنلاین: ۱۴۰۵/۰۲/۰۱

چکیده

تعامل مؤثر والدین و معلم تربیت بدنی در ارتقای سلامت جسمانی، روانی و رشد اجتماعی-عاطفی دانش آموزان مؤثر می باشد. با این حال، برخی عوامل مؤثر می تواند این تعامل را محدود یا تقویت کند. این پژوهش کیفی با هدف بررسی مولفه های مؤثر در تعامل بین والدین و معلم از دیدگاه معلم تربیت بدنی انجام شده است. از لحاظ هدف، این تحقیق کاربردی و از نظر روش، کیفی و از نوع تجربه زیسته توصیفی است. ۱۶ معلم تربیت بدنی با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند ملاک دار انتخاب شدند و داده ها از طریق ابزار مصاحبه های نیمه ساختاریافته و عمیق گردآوری شدند. تجزیه و تحلیل داده ها با روش هفت مرحله ای کلایزی شامل مرور دقیق متن مصاحبه ها، و شناسایی ساختار اصلی و به کمک نرم افزار MAXQDA نسخه ۲۰۲۰ انجام شد. یافته ها نشان داد که مولفه های اصلی شامل ویژگی های روانشناختی، برقراری ارتباط و همکاری، شرکت در جلسات، عوامل اقتصادی، امکانات و تجهیزات ورزشی، آشنایی با اهداف تربیت بدنی، آگاهی از وضعیت سلامتی و وضعیت جسمانی بودند؛ همچنین، ۳۱ زیرمولفه شناسایی شد. به طور کلی، پیشنهاد می شود سیستم آموزشی از مولفه های مؤثر شناسایی شده در این پژوهش برای بهبود تعامل بین معلم تربیت بدنی و والدین بهره گیرد و برنامه هایی برای آموزش و تعامل مؤثر بین والدین و معلمان برگزار شود.

کلمات کلیدی: تعامل والدین-معلم، تربیت بدنی، دانش آموز، پژوهش کیفی.

Copyright ©The authors

Publisher: University of Tabriz

مقدمه

از آغاز تمدن، والدین در آموزش فرزندان خود نقش داشته اند و در طول تاریخ مسئول اولین آموزش فرزندان خود بوده اند. جان لاک از مفهوم (لوح سفید) حمایت می کرد. جان لاک، خانه را به عنوان یک محیط یادگیری برای فرزندان می داند. ارسطو بیان می کند که والدین و مربیان باید به روند رشد طبیعی کمک داشته باشند (Feeney, 1996). بردکمپ، بیان کردند که هر کدام از برنامه انفرادی دوران کودکی باید در همه حوزه‌های عاطفی، اجتماعی، شناختی و فیزیکی را مورد توجه قرار دهد و این برنامه‌ها باید به توسعه نگرش‌ها، گرایش‌ها، فرایندها، دانش و درک و مهارت‌های مطلوب تاکید داشته باشد (Bredekamp & Rosegrant, 1992). والدین باید متقاعد شود که تعامل توسعه یافته و مشارکت با معلمان تأثیر مثبتی در مورد یادگیری فرزندان شان خواهد داشت. همچنین، معلمان نیز باید متقاعد شده باشند که مشارکت خوب با والدین مورد نیاز است.

عوامل زیادی وجود دارد که می تواند بر عملکرد دانش آموزان در کلاس تأثیر بگذارد. در میان این عوامل سه عامل اصلی وجود دارد که عبارتند از: ۱. مشارکت خانواده ۲. مشخصات فردی دانش آموزان ۳. نگرش معلمان. اهمیت این عوامل به فرهنگ، سطح تحصیلی والدین، تعامل بین والدین و معلمان و وضعیت اجتماعی و اقتصادی والدین بستگی دارد (Lozano Díaz, 2003). دانش آموزان با کمک مشارکت والدین در مدارس انگیزه پیدا می کنند و به تحصیل علاقه مند هستند. این به عنوان پل ارتباطی بین والدین و معلمان عمل می کند. تعامل والدین و معلمان در مدرسه نه تنها عملکرد دانش آموز را در کلاس افزایش می دهد، بلکه نقش کلیدی در رشد شخصیت دانش آموز نیز دارد (Mushtaq & Awan). در خانواده‌ها، انتظارات آموزشی دانش آموزان تحت تأثیر والدین قرار می گیرد که منجر به سطوح مختلفی از مشارکت یادگیری می شود (Guiqing & Yang, 2018). والدین ممکن است زمان، منابع مالی، دانش و مهارت‌های خود را به اشتراک بگذارند تا به بهبود تعامل یادگیری فرزندان کمک کنند و در نهایت به نفع عملکرد تحصیلی آنها باشند (Green, Walker, Hoover-Dempsey, & Sandler, 2007).

معلمان و والدین باید با یکدیگر همکاری کنند تا مشخص کنند که چه زمینه هایی از رشد دانش آموزان نیاز به توجه دارد و با هم اهداف و مقاصد مناسب را برای دستیابی تعیین کنند (Carlisle, Stanley, & Kemple, 2005). فرزند و کوک (۲۰۰۷) مفاهیم کلیدی در موفقیت همکاری معلم و والدین را شامل مواردی مانند همکاری داوطلبانه، نیاز به اشتراک منابع، مسئولیت پذیری در تصمیم گیری، هدف گذاری در جهت اهداف مشترک، شناخت نقش‌های یکدیگر، توانایی همکاری شهودی با یکدیگر برای برنامه ریزی یک فرآیند برنامه رسمی، و اعتماد و احترام به یکدیگر گزارش کردند (Friend & Cook, 1992). مهم است که معلمان و والدین نیازهای آموزشی ویژه و محتوای برنامه آموزش فردی و فرآیندهای مربوط به کار گروهی را درک کنند (Mislán, Kosnin, & Yeo, 2009). ارتباط مؤثر بین معلمان و والدین زمانی اتفاق می افتد که هر دو طرف صادق باشند و از مسئولیت ها و نقش های یکدیگر حمایت کنند (Unger, Jones, Park, & Tressell, 2001). همچنین، مشخص شده است که معلمان و والدین برای تطبیق مؤثرتری با مسئولیت‌ها، نقش‌ها و اقداماتشان برای بهبود مستمر نتایج رشد دانش آموزان نیاز به همکاری دارند (Bateman & Herr, 2011). کرامر (۲۰۰۶) بیان می کند معلمان با حمایت از والدین با منابع موجود در داخل و

خارج از کلاس‌ها و به‌عنوان مجریان برنامه‌های آموزشی، نقش حیاتی ایفا می‌کنند، در حالی که والدین برای اجرای مؤثر نقش‌های خود در رشد و عملکرد تحصیلی فرزندشان به تشویق نیاز دارند. اگر هم معلمان و هم والدین نقش یکدیگر را در فرآیند همکاری بدانند، می‌توان به نتایج موفقیت‌آمیز دانش‌آموز دست یافت. عواملی مانند تعاریف نامشخص نقش بین والدین و معلمان می‌تواند مانع اثربخشی فرآیند همکاری معلم و والدین شود (Cramer, 2006).

در حیطه تعامل والدین با معلم تربیت بدنی نیز چندین پژوهش انجام شده است. والدین و معلمان تربیت بدنی که در برقراری ارتباط مؤثر و همکاری دوسویه سرمایه‌گذاری می‌کنند، می‌توانند فضایی مثبت و حمایتگر برای دانش‌آموزان ایجاد کنند که باعث بهبود کلی وضعیت جسمانی و روحی آن‌ها در مدرسه می‌شود. این تعامل دوسویه، در نهایت به ایجاد حس مسئولیت‌پذیری و علاقه در دانش‌آموزان برای مشارکت در ورزش منجر می‌شود و می‌تواند به رشد اجتماعی و فردی آن‌ها کمک کند (Chaapel, Columna, Lytle, & Bailey, 2013). در پژوهشی در لیتوانی، معلمان و والدین به‌طور مشترک روی ترویج فعالیت‌های جسمانی کودکان در مدارس تمرکز کردند. این تحقیق نشان داد که همکاری والدین و معلمان به کاهش موانع فعالیت بدنی کمک کرده و پتانسیل‌های مختلفی برای تقویت تعاملات آنها، مانند جلسات منظم و آموزش بیشتر در خصوص اهمیت فعالیت‌های جسمانی و سلامت کودکان فراهم می‌آورد (Guzauskas & Sukys, 2021). همچنین، بر لزوم آگاهی‌بخشی والدین از مزایای فعالیت‌های جسمانی و برنامه‌های تربیت‌بدنی، با برگزاری جلسات آموزشی و اطلاع‌رسانی درباره اهداف تربیت بدنی و سلامت تأکید شده است. علاوه بر این، این تحقیق نشان داد که سیستم آموزشی می‌تواند از ابزارهای دیجیتال و برنامه‌های ارتباطی آنلاین برای بهبود ارتباطات بین والدین و معلمان استفاده کند، تا والدین با راحتی بیشتری در جریان پیشرفت کودکان خود قرار گیرند و مشارکت بهتری داشته باشند (Al-Hail, Al-Fagih, & Koç, 2021). علاوه بر این، مشارکت والدین در برنامه‌های ورزشی نه تنها باعث افزایش رضایت دانش‌آموزان از ورزش می‌شود، بلکه باعث می‌شود آن‌ها به مرور زمان علاقه بیشتری به ورزش پیدا کنند. همچنین، حمایت عاطفی و تشویق والدین می‌تواند تأثیر مثبتی بر کاهش مشکلات روانی، مانند اضطراب و افسردگی، داشته باشد (Forbes & Block, 2024).

مهارت‌های ذهنی مانند تمرکز و حافظه نیز می‌توانند تحت تأثیر مشارکت والدین در فعالیت‌های ورزشی قرار گیرند. به‌عنوان مثال، وقتی والدین و معلمان با هم در تماس هستند و برای بهبود وضعیت روانشناختی دانش‌آموز تلاش می‌کنند، دانش‌آموزان از نظر شناختی نیز عملکرد بهتری دارند و این مسئله حتی در بهبود وضعیت تحصیلی آن‌ها نیز مشاهده می‌شود (Guo et al., 2023). از طرفی، زمانی که والدین اهداف تربیت بدنی را درک می‌کنند، بهتر می‌توانند از رشد جسمی و احساسی فرزندانشان حمایت کنند. این همکاری برای انگیزش دانش‌آموزان، ایجاد نگرش مثبت نسبت به فعالیت‌های جسمانی و تضمین توسعه جامع ضروری است (Bonavolontà et al., 2021).

در کل، نقش والدین همیشه موضوع مهمی در شیوه‌های آموزش فراگیر بوده است (Braley, 2012). تحقیقات گذشته دلایل دخالت والدین در آموزش کودک را مشخص کرده‌اند (Hoover-Dempsey et al., 2005)، و روش‌هایی که والدین می‌توانند با تعامل معلم درگیر آموزش شوند، گزارش شده است (Wanat, 2010). همچنین، یافته‌ها تاییدکننده آن است که مشارکت والدین نتایج آموزشی دانش‌آموزان را بهبود می‌بخشد (Hoover-Dempsey et al., 2010; Mislán et al., 2009; Wanat, 2010). با وجود تحقیقات انجام شده قبلی در مورد تعامل والدین

و معلم در حیطه‌های مختلف آموزشی، این تعامل در بحث آموزش کلاس تربیت‌بدنی، کمتر مورد مطالعه قرار گرفته شده است. این خلاء پژوهشی، ضرورت انجام این تحقیق را برجسته‌تر می‌کند. زیرا، شرایط و اهداف کلاس عملی تربیت‌بدنی با دیگر کلاس‌های نظری فرق می‌کند. کلاس‌های تربیت‌بدنی، برخلاف دروس نظری، تأثیر مستقیمی بر سلامت جسمی و روانی دانش‌آموزان دارند. این دروس با تقویت فعالیت‌بدنی، ایجاد عادات سالم و ارتقای مهارت‌های اجتماعی، نقشی کلیدی در توسعه همه‌جانبه دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. از طرفی، تعامل والدین و معلم در تربیت‌بدنی می‌تواند با افزایش آگاهی والدین از اهمیت فعالیت‌های ورزشی، حمایت از دانش‌آموزان در انجام تمرین‌ها و رفع موانع موجود مانند تجهیزات ورزشی یا محدودیت‌های مالی، تأثیرات مثبتی ایجاد کند.

بنابراین، در تحقیق حاضر، ما سعی کرده‌ایم تا در یک تحقیق اکتشافی، عوامل مهم و مؤثر در تعامل والدین و معلم تربیت‌بدنی را مشخص کنیم. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به والدین، معلم تربیت‌بدنی و سیستم آموزش کشور کمک کند تا نقش عوامل مختلف مؤثر در تعامل والدین و معلم تربیت‌بدنی مشخص شود و اثرات آن بر متغیرهای مختلف آموزشی کلاس تربیت‌بدنی، از جمله، عملکرد حرکتی، یادگیری ورزشی، لذت از فعالیت‌بدنی، انگیزش تربیت‌بدنی و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان مورد بررسی قرار گیرد.

روش پژوهش

با توجه به ماهیت موضوع، این پژوهش با طرح مطالعه کیفی می‌باشد. توصیفی از نوع پیمایشی می‌باشد و از نظر هدف، کاربردی محسوب می‌گردد.

جامعه آماری و شرکت کنندگان:

جامعه آماری تحقیق حاضر را معلمان تربیت‌بدنی کلیه مقاطع تحصیلی شهر ارومیه در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲، که مشغول به تدریس بودند تشکیل می‌دهد. با توجه به استفاده از روش تجربه زیسته توصیفی و انجام مصاحبه برای گردآوری داده‌ها، جهت انتخاب مشارکت‌کنندگان در پژوهش از روش نمونه‌گیری هدفمند ملاک‌دار استفاده شد. از این جامعه آماری، بعد از مصاحبه با ۱۶ نفر، پژوهش به اشباع نظری رسیده و نمونه‌گیری با ۱۶ معلم تربیت‌بدنی پایان پذیرفت. معیارهای ورود به تحقیق، شامل حداقل دارای ۱۰ سال سابقه تدریس تربیت‌بدنی، تمایل به همکاری صادقانه در تحقیق، تدریس در سال جاری تحصیلی، و دارای مدرک یا دانشجوی کارشناسی ارشد بود. نداشتن هر کدام از معیارهای ورود و عدم همکاری تا آخر مصاحبه، از معیارهای خروج تحقیق بود.

روش پژوهش:

در مرحله کیفی، ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه ساختاریافته و عمیق بوده است که یکی از ارکان اصلی در روش تحقیق آمیخته اکتشافی محسوب می‌شود.

محقق بعد از اخذ مجوز از دانشگاه و آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی جهت مصاحبه، در مدارس حضور یافته و اقدام به مصاحبه با نمونه‌های پژوهش نمود. البته با کسب اجازه از نمونه‌ها تمام مصاحبه‌ها ضبط گردید و در ادامه کلیه مصاحبه‌های انجام یافته نگارش گردید. قبل از شروع مصاحبه، خلاصه‌ای از طرح پژوهش، به همراه اهداف و سؤالات پژوهش جهت مطالعه

و آمادگی اولیه برای مصاحبه شوندگان از طریق حضوری و یا به صورت تلفنی اطلاع داده و در ابتدای جلسه مصاحبه نیز در مورد کارهای انجام شده به طور مختصر توضیح داده می‌شد. سپس نسبت به طرح سؤالات مصاحبه و انجام فرآیند مصاحبه اقدام شد. مدت زمان مصاحبه‌ها از ۳۰ تا ۴۰ دقیقه بود و تاریخ انجام مصاحبه از فروردین تا خرداد ۱۴۰۲ بود.

تحلیل آماری:

از روش آمار توصیفی شامل فراوانی، میانگین، و انحراف استاندارد برای توصیف داده‌ها استفاده شد. در مرحله کیفی تحلیل داده‌ها، تمام مصاحبه‌ها با استفاده از تحلیل محتوای کیفی رونویسی و تجزیه و تحلیل شد. از کدگذاری باز، محتوی، و گزینشی استفاده شد (Strauss & Corbin, 1998). تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط نرم افزار (MAXQDA) نرم افزار، (۲۰۲۴) استفاده شد. کدگذاری باز به شیوه تجزیه جمله به جمله متن، انجام می‌شود و در نهایت تعدادی زیادی مفهوم از متن‌ها استخراج می‌گردد. در مرحله بعد ضمن استفاده از روش کدگذاری محوری با گروه‌بندی و ادغام مفاهیم که هم‌گرایی معنایی دارند، تعدادی مقوله محوری استخراج می‌گردد و در مرحله بعد در کدگذاری انتخابی مقوله‌های شناسایی شده، زیرمجموعه تعدادی از مقوله اصلی قرار می‌گیرند و فرایند کدگذاری طی فرایندی مشخص، اجرا می‌شود.

یافته‌ها

در جدول ۱، ویژگی‌های نمونه‌های پژوهش در قالب جنس، گرایش تحصیلی، و سابقه تدریس ارائه شده است.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان پژوهش

شماره	جنس	گرایش	سابقه تدریس
۱	مرد	مدیریت ورزشی	۱۳
۲	مرد	مدیریت ورزشی	۱۴
۳	مرد	حرکات اصلاحی	۱۵
۴	مرد	آسیب شناسی ورزشی	۱۲
۵	مرد	مدیریت ورزشی	۱۳
۶	مرد	فیزیولوژی	۱۴
۷	مرد	مدیریت ورزشی	۲۳
۸	مرد	مدیریت ورزشی	۲۵
۹	مرد	مدیریت ورزشی	۱۳
۱۰	مرد	فیزیولوژی	۱۸
۱۱	مرد	رفتار حرکتی	۱۶
۱۲	مرد	رفتار حرکتی	۱۲
۱۳	مرد	مدیریت ورزشی	۱۵
۱۴	مرد	مدیریت ورزشی	۱۸
۱۵	مرد	مدیریت ورزشی	۲۵
۱۶	مرد	مدیریت ورزشی	۲۰

کدگذاری برای تحلیل داده‌ها: کدگذاری‌های اولیه: در جدول ۲، نمونه از متن مصاحبه با کدگذاری اولیه، آورده شده است.

جدول ۲. نمونه ای از متن مصاحبه به صورت نکات کلیدی

نشانگر	متن مصاحبه (نکات کلیدی)	نمونه کدگذاری باز
مصاحبه‌کننده شماره ۱۳	والدین معمولاً نسبت به درس تربیت بدنی بی‌اهمیت هستند به خاطر همین زیاد در کلاس درگیر نمی‌شوند و همکاری نمی‌کنند. تشویق و ترغیب والدین برای افزایش انگیزش در کلاس تربیت بدنی معمولاً بسیار موثر است. تاکید معلم برای تمرین و تکرار عملی موارد آموزشی داده شده در منزل موثر است به ویژه اگر همراه با عاملی مثل نمره باشد. اطلاع از مطالب و محتوی داده شده در کلاس تربیت بدنی هم باتوجه به پایه دانش آموز تاثیر متفاوتی دارد. ارتباط پیوسته در طول ترم و سال تحصیلی عامل تاثیرگذار بر ارتباط موثر است. اطلاع‌رسانی در مورد وضعیت جسمانی دانش آموز تاثیر مثبت حداقل در مورد برخی والدین دارد. معمولاً اطلاع‌رسانی در مورد وضعیت روانی-ذهنی، شناختی دانش آموز را کمتر از معلم تربیت بدنی می‌پذیرند. عموماً والدین علاقه‌مندی جهت تهیه امکانات، ابزار و وسایل آموزشی ورزشی ندارند. علاقه‌مندی کمتری برای شرکت در جلسات و کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی مرتبط با تربیت بدنی دارند، ولی در صورت وجود کلاس متناسب علاقه‌مندی‌ها بیشتر می‌شود. در مقایسه با برخی درس‌ها درباره زمان‌بندی تشکیل جلسات حضوری-مجازی همکاری و هماهنگی کمتری دارند. علاقه‌مندی کمتری برای شرکت در گروه‌های مجازی و رسانه ای معلم تربیت بدنی و مدرسه دارند مگر در مواردی که معلم تربیت بدنی آموزش و یا مطالب مفیدی و جذابی داشته باشد. اطلاع از موارد پیش‌نیاز آزمون تربیت بدنی بسیار مهم است. معلم تربیت بدنی موارد مورد نیاز اعم از پیش آزمون، نحوه نمره دهی نحوه ثبت رکورد ها، ضعف ها و.....را باید در ابتدای نیمسال به اطلاع دانش‌آموزان برساند. در پایه‌های پایین‌تر والدین هم باید از نحوه ارزیابی و نمره دهی مطلع باشند و نقاط ضعف فرزند خود را به شکل بازخورد از معلم مربوطه دریافت کنند	بی‌اهمیتی به تربیت بدنی - عدم اختصاص وقت به درس تربیت بدنی - عدم همکاری با معلمان - کاهش انگیزه در کلاس درس - تاکید معلم برای تمرین و تکرار عملی - اطلاع از مطالب و محتوی - ارتباط پیوسته در طول ترم و سال تحصیلی - اطلاع‌رسانی در مورد وضعیت جسمانی دانش آموز - اطلاع‌رسانی در مورد وضعیت روانی - ذهنی، شناختی دانش آموز - عدم علاقه‌مندی جهت تهیه امکانات، ابزار و وسایل آموزشی ورزشی - علاقه‌مندی کمتر برای شرکت در جلسات - عدم همکاری در جلسات تربیت بدنی - استفاده از مطالب مفید در جهت افزایش مشارکت - اطلاع از مراحل آزمون - اطلاع والدین از نحوه ارزیابی و نمره دهی

کدگذاری محوری و گزینشی

در این مرحله، مفاهیم به صورت کدهای محوری و سپس، مفاهیم گزینشی تعیین شدند که در جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۳. تحلیل کیفی مقوله‌های محوری و گزینشی

مقوله‌های اصلی	زیر مقوله محوری
ویژگی‌های روانشناختی	مشکلات روحی و روانی دانش آموزان - افزایش مهارت های ذهنی - رضایت و لذت بردن از ورزش - تشویق و افزایش انگیزه
برقراری ارتباط و همکاری	همراهی با مربیان تربیت بدنی - عدم فعالیت بدنی والدین
شرکت در جلسه	ارتباط و تعامل با والدین - مشارکت دانش آموزان - تعامل آموزش و ورزش
عوامل اقتصادی	هزینه های مالی
امکانات و تجهیزات ورزشی	عدم تهیه وسایل - امکانات ورزشی
آشنایی با اهداف تربیت بدنی	داشتن احساس مسئولیت - آگاهی والدین - اهداف تربیت بدنی - افزایش علاقه به ورزش - رشد و تکامل دانش آموزان - آشنایی با حیطه های تربیت بدنی - اجرای طرح های آموزشی
آگاهی از وضعیت سلامتی	پیگیری وضعیت درمانی - اطلاع از وضعیت سلامتی - مشکلات جسمانی - پیشگیری از آسیب
آگاهی از وضعیت جسمانی	ارزشیابی پایانی - تمرین ارزیابی - ارزیابی جسمانی سالانه - تمرین و فعالیت جسمانی - شناسایی استعدادها - پیشرفت ورزشی

مطابق جدول ۳؛ مشاهده می‌شود که بعد از تجزیه و تحلیل داده‌های بدست آمده ۳۱ زیر مقوله و در نهایت ۸ مقوله اصلی از تعامل والدین با مربیان به دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این تحقیق، بررسی کیفی مولفه‌های موثر در تعامل بین والدین - معلم از دیدگاه معلم تربیت‌بدنی، بود. یافته‌ها نشان می‌دهد ۸ مولفه اصلی شامل عوامل موثر بر ویژگی‌های روانشناختی، برقراری ارتباط و همکاری، شرکت در جلسه، عوامل اقتصادی، امکانات و تجهیزات ورزشی، آشنایی با اهداف تربیت‌بدنی، آگاهی از وضعیت سلامتی، و آگاهی از وضعیت جسمانی، به عنوان مولفه‌های موثر در تعامل والدین - معلم تربیت‌بدنی بودند. همچنین، ۳۱ زیرمولفه شناسایی شدند.

زیرمولفه‌های "ویژگی‌های روانشناختی" شامل مشکلات روحی و روانی دانش‌آموز، مهارت‌های ذهنی دانش‌آموز، رضایت و لذت از ورزش، تشویق و افزایش انگیزه؛ زیرمولفه‌های "برقراری ارتباط و همکاری" نیز شامل همراهی با مربی تربیت‌بدنی، عدم فعالیت‌بدنی والدین؛ زیرمولفه‌های "شرکت در جلسه" شامل ارتباط و تعامل با والدین - مشارکت دانش‌آموزان - تعامل آموزش و ورزش؛ زیرمولفه‌های "عوامل اقتصادی" شامل هزینه‌های مالی؛ زیرمولفه‌های "امکانات و تجهیزات ورزشی" شامل عدم تهیه وسایل، و امکانات ورزشی؛ زیرمولفه‌های "آشنایی با اهداف تربیت‌بدنی" شامل داشتن احساس مسئولیت، آگاهی والدین، اهداف تربیت‌بدنی، افزایش علاقه به ورزش، رشد و تکامل دانش‌آموزان، آشنایی با حیطه‌های تربیت‌بدنی، اجرای طرح‌های آموزشی؛ زیرمولفه‌های "آگاهی از وضعیت سلامتی" شامل پیگیری وضعیت درمانی، اطلاع از وضعیت سلامتی، مشکلات جسمانی، و پیشگیری از آسیب؛ زیرمولفه‌های "آگاهی از وضعیت جسمانی" شامل ارزشیابی پایانی، تمرین ارزیابی، ارزیابی جسمانی سالانه، تمرین و فعالیت جسمانی، شناسایی استعدادها، و پیشرفت در ورزش بود.

در مورد مولفه ویژگی‌های روانشناختی، این یافته بیانگر آن است که تعامل بین والدین و معلم تربیت‌بدنی می‌تواند باعث درک بهتر نیازهای روانشناختی و ذهنی دانش‌آموز در کلاس تربیت‌بدنی شود. در نتیجه، منجر به رضایتمندی و لذت از ورزش، انگیزش و تشریح دانش‌آموزان به تربیت‌بدنی شود. مشخص شده است که مشارکت والدین در برنامه‌های ورزشی افزایش رضایتمندی و علاقه‌مندی بیشتری به ورزش می‌شود و تأثیر مثبتی بر کاهش مشکلات روانی، مانند اضطراب و افسردگی، داشته باشد (Forbes & Block, 2024). از طرفی، در سایر گروه‌های سنی و حوزه‌های آموزشی، نتایج مشابهی مشاهده شده است. وقتی والدین و معلمان با هم در تعامل هستند و برای بهبود وضعیت روانشناختی دانش‌آموز تلاش می‌کنند، دانش‌آموزان از نظر شناختی و تحصیلی نیز عملکرد بهتری دارند (Guo et al., 2023). در حوزه عملی مانند تربیت‌بدنی، این تعامل به‌ویژه اهمیت بیشتری دارد، زیرا فعالیت‌های ورزشی مستقیماً به نیازهای روانی و جسمانی دانش‌آموزان مرتبط است. در نتیجه، ارتباط موثر والدین و معلمان می‌تواند تأثیر مثبتی بر جنبه‌های روانشناختی و شناختی دانش‌آموزان داشته باشد و بهبود کیفیت آموزش و تجربه ورزشی آنان را تسهیل کند. مولفه دیگر به برقراری ارتباط و همکاری اشاره کرده‌اند. این همراهی والدین با برنامه‌های معلم می‌تواند فضایی مثبت و حمایتگر برای دانش‌آموزان ایجاد کنند که باعث بهبود کلی وضعیت جسمانی و روحی، حس مسئولیت‌پذیری و علاقه

در دانش‌آموزان برای مشارکت در ورزش در مدرسه شود (Chaapel et al., 2013). شرکت در جلسات، مولفه دیگر بود. شرکت در جلسات به معلم تربیت‌بدنی این امکان را فراهم می‌کند تا بازخوردهای والدین را مستقیماً دریافت کند و استراتژی‌های آموزشی خود را بهبود بخشد. والدین وقتی به طور مستقیم در جلسات شرکت می‌کنند، مشارکت بیشتری در فعالیت‌های ورزشی فرزند خود نشان می‌دهند و معلمان نیز بهتر می‌توانند برنامه‌های متناسب با نیازهای جسمانی و روحی دانش‌آموزان طراحی کنند (Chaapel et al., 2013). مولفه‌های عوامل اقتصادی و امکانات و تجهیزات ورزشی، را می‌توان به عنوان چالش‌های مرتبط با محدودیت‌های مالی و منابع در مدارس اشاره کرد. منابع و هزینه‌های مالی می‌تواند تأثیر مستقیمی بر دسترسی دانش‌آموزان به امکانات ورزشی مناسب داشته باشد. والدین و معلمان با همکاری می‌توانند به دنبال راهکارهایی برای جبران کمبود منابع و تجهیزاتی همچون حمایت‌های مالی، کمک‌های خیریه، و جذب سرمایه‌گذاری از سازمان‌ها باشند.

مولفه دیگر، آشنایی والدین با اهداف تربیت‌بدنی بود. والدین وقتی از اهداف و برنامه‌های تربیت‌بدنی آگاه می‌شوند، قادر خواهند بود که به طور مؤثرتر از فرزند خود در خانه حمایت کنند و مشارکت فعال‌تری در برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی مدرسه داشته باشند. این آگاهی می‌تواند باعث افزایش انگیزه و ارتقاء سطح تعامل والدین با معلم، به‌ویژه در محیط‌های ورزشی، گردد. مطالعات نشان می‌دهند که آگاهی والدین از اهداف تربیت‌بدنی، نظیر تقویت مهارت‌های حرکتی و رشد اجتماعی، به تقویت همکاری و ارتقاء عملکرد دانش‌آموزان کمک می‌کند (Bonavolontà et al., 2021).

مولفه آگاهی از وضعیت سلامتی، در تعامل والدین و معلم تربیت‌بدنی، به عنوان یکی از ارکان حیاتی در فرآیند آموزشی شناخته می‌شود. این آگاهی شامل اطلاعاتی درباره شرایط جسمانی، نیازهای خاص سلامتی، و محدودیت‌های فیزیکی دانش‌آموزان است که به والدین و معلمان کمک می‌کند تا فعالیت‌های ورزشی و برنامه‌های آموزشی را مطابق با نیازهای جسمانی و سلامتی هر دانش‌آموز، به‌طور فردی تنظیم کنند. تحقیقات نشان داده‌اند که اشتراک و هم‌افزایی اطلاعات دقیق و مداوم میان والدین و معلمان، به‌ویژه در زمینه‌هایی مانند بیماری‌های مزمن، آسیب‌های جسمانی، یا نیازهای تغذیه‌ای خاص می‌تواند به بهبود عملکرد ورزشی، پیشگیری از آسیب‌ها و ارتقای سلامت عمومی دانش‌آموزان منجر شود (Guo et al., 2023). علاوه بر این، آگاهی از وضعیت سلامتی می‌تواند انگیزش والدین را برای مشارکت بیشتر در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان افزایش دهد. زمانی که والدین به‌خوبی از تأثیر مثبت فعالیت‌های ورزشی متناسب با نیازهای فرزندانشان آگاه باشند، احتمال حمایت و تشویق بیشتر آنها نیز افزایش می‌یابد. این تعامل به شکل‌گیری یک رویکرد جامع برای سلامت جسمانی و روانی دانش‌آموزان منجر می‌شود.

و در نهایت، مولفه آگاهی از وضعیت جسمانی بود. آگاهی والدین از این وضعیت به آن‌ها این امکان را می‌دهد تا نقشی فعال‌تر و آگاهانه‌تر در حمایت از رشد فرزندان خود ایفا کنند. این آگاهی شامل شناخت توانایی‌های حرکتی، محدودیت‌ها، و آمادگی بدنی فرزندشان است که به آن‌ها کمک می‌کند تا فعالیت‌ها و عادات روزمره فرزندشان را به‌گونه‌ای هدایت کنند که سلامت جسمانی و عملکرد ورزشی او بهینه شود. تحقیقات نشان می‌دهند که والدین آگاه به وضعیت آمادگی جسمانی فرزندشان می‌توانند در ایجاد انگیزه، افزایش مشارکت در فعالیت‌های ورزشی، حمایت از برنامه‌های ورزشی هدفمندتر و تقویت بهبود سلامتی کودک مؤثر باشند (McNamara, Lieberman, Weiner,)

(McMullen, 2021 &). همکاری نزدیک والدین و معلمان تربیت بدنی برای تبادل اطلاعات در این زمینه، به بهبود عملکرد و پیشرفت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی کمک می‌کند و زمینه را برای رشد جسمانی و روانی آن‌ها فراهم می‌آورد. از سوی دیگر، همکاری معلمان و والدین در زمینه تبادل اطلاعات وضعیت جسمانی دانش‌آموزان، زمینه را برای طراحی برنامه‌های ورزشی مناسب‌تر و کارآمدتر فراهم می‌کند. معلمان می‌توانند با استفاده از این اطلاعات، فعالیت‌های آموزشی را مطابق با نیازهای فردی هر دانش‌آموز تنظیم کنند و از فشار بیش از حد بر کودکان یا بی‌توجهی به محدودیت‌های بدنی آن‌ها جلوگیری کنند.

با توجه به روش کیفی تحقیق حاضر، چندین محدودیت نیز وجود دارد. به خاطر سوگیری‌های احتمالی مشارکت‌کنندگان در پاسخ دادن و احتمال خطا در فرایند کدگذاری برای داده‌های کیفی، از محدودیت‌های پژوهش حاضر است و لازم است در هنگام تعمیم نتایج به آن تاکید شود. همچنین، به دلیل محدود بودن حجم نمونه و روش نمونه‌گیری هدفمند در پژوهش‌های کیفی، تعمیم پذیری کامل نتایج با محدودیت همراه می‌باشد. از طرفی، نتایج بدست آمده با روش کیفی، زمینه محور و در چارچوب خاص اجتماعی، فرهنگی، و محیطی مطالعه تفسیر می‌شوند و ممکن است در سایر زمینه‌ها متفاوت باشد. لذا، در تعمیم پذیری نتایج این پژوهش، باید از روش متعادل و مورد به مورد استفاده کرد. و نهایتاً اینکه، ما مولفه‌های موثر در تعامل والدین-معلم را تنها از دیدگاه معلمان تربیت‌بدنی بررسی کردیم و دیدگاه والدین مورد بررسی قرار نگرفته است.

در کل، پیشنهاد می‌شود از مولفه‌های موثر مستخرج این پژوهش، سیستم آموزشی برای دستیابی به یک تعامل موثر بین معلم تربیت‌بدنی و والدین، بهره‌گیرند. همچنین، با برگزاری جلسات و کارگاه‌های آموزشی، برای معلمان تربیت‌بدنی و والدین، تعامل موثر برنامه‌ریزی و آموزش داده شود تا هر دو گروه نسبت به اهمیت تربیت‌بدنی و نقش خود در حمایت از آن آگاه شوند. زیرا، جلسات آموزشی برای والدین و برقراری ارتباط مستمر، به درک بهتر والدین از فعالیت‌های جسمانی فرزندانشان کمک می‌کند و آنها را به تعامل و حمایت بیشتر ترغیب می‌نماید (Guzauskas & Sukys, 2021). از لحاظ پژوهشی نیز، با توجه باینکه، دیدگاه والدین در این تحقیق بررسی نشده است، پیشنهاد می‌شود در پژوهشی دیگر، دیدگاه والدین نیز مورد بررسی قرار گیرد و یا دیدگاه معلمان مورد مقایسه قرار گیرد. همچنین، با استفاده از روش‌های آزمایشی، اثربخشی مداخلات تعامل والدین معلم، بر اساس مولفه‌های موثر مشخص شده در این تحقیق، بر عملکرد و یادگیری، رضایتمندی و میزان لذت از تربیت‌بدنی بررسی شود.

References

- Al-Hail, M. A., Al-Fagih, L., & Koç, M. (2021). Partnering for sustainability: Parent-teacher-school (PTS) interactions in the Qatar education system. *Sustainability*, 13(12), 6639.
- Bateman, B. D., & Herr, C. M. (2011). *Writing measurable IEP goals and objectives*: Attainment Company Inc.
- Bonavolontà, V., Cataldi, S., Latino, F., Carvutto, R., De Candia, M., Mastrorilli, G., . . . Fischetti, F. (2021). The role of parental involvement in youth sport experience: Perceived and desired behavior by male soccer players. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(16), 8698.
- Braley, C. (2012). Parent-teacher partnerships in special education.
- Bredenkamp, S., & Rosegrant, T. (1992). *Reaching Potentials: Appropriate Curriculum and Assessment for Young Children. Volume 1*. National Association for the Education of Young Children, 1509 16th St., NW, Washington, DC 20036-1426.
- Carlisle, E., Stanley, L., & Kemple, K. M. (2005). Opening doors: Understanding school and family influences on family involvement. *Early Childhood Education Journal*, 33, 155-162.
- Chaapel, H., Columa, L., Lytle, R., & Bailey, J. (2013). Parental expectations about adapted physical education services. *The Journal of Special Education*, 47(3), 186-196.
- Cramer, S. F. (2006). *The special educator's guide to collaboration: Improving relationships with co-teachers, teams, and families*: Corwin Press.
- Feeney, S. (1976). "Who Am I in the Lives of Children?". *Educational Perspectives*, 15(3), 19-23.
- Forbes, A. S., & Block, M. E. (2024). How a Collaborative Parent–Adapted Physical Education Teacher Relationship Developed: A Retrospective Case Study. *Journal of Teaching in Physical Education*, 1(aop), 1-10.
- Friend, M., & Cook, L. (1992). *Interactions: Collaboration skills for school professionals*: ERIC.
- Green, C. L., Walker, J. M., Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (2007). Parents' motivations for involvement in children's education: An empirical test of a theoretical model of parental involvement. *Journal of educational psychology*, 99(3), 532.
- Guiqing, A., & Yang, Y. (2018). Differences in the influence of parental involvement with different family socioeconomic stats on their children's academic achievements. *Res. Educ. Dev*, 38, 17-24.
- Guo, Q., Samsudin, S., Yang, X., Gao, J., Ramlan, M. A., Abdullah, B., & Farizan, N. H. (2023). Relationship between perceived teacher support and student engagement in physical education: A systematic review. *Sustainability*, 15(7), 6039.
- Guzauskas, D., & Sukys, S. (2021). Teachers' and parents' perspectives on promoting primary school children's physical activity at school: A qualitative study. *Sustainability*, 13(23), 13287.
- Hoover-Dempsey, K. V., Walker, J. M., Sandler, H. M., Whetsel, D., Green, C. L., Wilkins, A. S., & Closson, K. (2005). Why do parents become involved? Research findings and implications. *The elementary school journal*, 106(2), 105-130.
- Lozano Díaz, A. (2003). Personal, family, and academic factors affecting low achievement in secondary school.
- McNamara, S. W., Lieberman, L., Weiner, B., & McMullen, B. (2021). Discussing adapted physical education during IEP meetings: First-hand parent experiences and a supporting tool. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 21(4), 302-311.
- Mislan, N., Kosnin, A. M., & Yeo, K. (2009). Teacher-parent collaboration in the development of Individualised Education Programme (IEP) for special education. *International Journal of Learner Diversity*, 1(1), 165-187.

- Mushtaq, S., & Awan, A. G. IMPACTS OF PARENTS-TEACHERS INTERACTION ON THE PERFORMANCE OF STUDENTS.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). Basics of qualitative research techniques.
- Unger, D. G., Jones, C. W., Park, E., & Tressell, P. A. (2001). Promoting involvement between low-income single caregivers and urban early intervention programs. *Topics in Early Childhood Special Education, 21*(4), 197-212.
- Wanat, C. L. (2010). Challenges Balancing Collaboration and Independence in Home-School Relationships: Analysis of Parents' Perceptions in One District. *School Community Journal, 20*(1), 159-186.